

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-11-29
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 41878-10
 Enhet 17

SÖKANDE

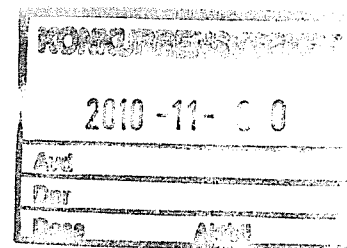
ISS Facility Services AB, 556410-3280
 Box 47635
 117 94 Stockholm

MOTPART

Lidingö stad
 181 82 Lidingö

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avvisar ansökan om ingripande enligt LOU såvitt avser anbudsområde 6.

Förvaltningsrätten bifaller ISS Facility Services AB:s ansökan om ingripande enligt LOU såvitt avser anbudsområde 3 och 4 och förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att en ny utvärdering genomförs där anbudet från Fazer Food Services AB inte beaktas.

Dok.Id 72956

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstidmåndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Lidingö stad genomför en upphandling av kost för skolor, äldre- och handikappomsorgen samt kalla matlådor (Kostentreprenader Lidingö 2011, dnr KS/2010:41; ref. nr 10/31). Upphandlingen är uppdelad i sju olika anbudsområden.

Enligt tilldelningsbeslut avsänt den 28 september 2010 har Lidingö stad beslutat att anta anbud från Fazer Food Services AB (Fazer) såvitt avser anbudsområde 2-4. Såvitt avser anbudsområde 6 har staden, enligt tilldelningsbeslutet, beslutat att anta anbud från ISS Facility Services AB (ISS). I beslutet anges vidare att inga anbud har inkommit avseende anbudsområde 1 och 5.

YRKANDEN M.M.

ISS ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska få avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att anbudet från Fazer avseende anbudsområde 3, 4 och 6 förkastas. ISS yrkar vidare att upphandlingen inte ska få avslutas innan något annat har beslutats. Till stöd för sin talan anför ISS huvudsakligen följande. I förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren i anbudet ska styrka den verksamhetsansvarigas kvalifikationer. I anbudet från Fazer har TM angetts som verksamhetsansvarig. I samband med att Lidingö stad kontrollerade TM:s referenser framkom att hon inte längre var anställd inom Fazer. Anbudet från Fazer uppfyller därmed inte det aktuella skall-kravet. Av förfrågningsunderlaget framgår vidare att fortbildningsprogram för kockar och övrig personal ska redovisas, att anbudsgivaren ska beskriva hur företaget arbetar med utbildning av personalen i närings- och hygienfrågor samt att anbudsgivaren ska redovisa företagets utbildnings- och introduktionsprogram för nyanställda. Den efterfrågade dokumentationen saknas i anbudet från Fazer. Anbudet uppfyller därmed inte det aktuella skall-kravet. Lidingö stad har således brutit mot de krav på affärsmässighet, likabehandling och transparens som ställs på en

upphandlande enhet. ISS har lidit skada av de fel som begåtts vid upphandlingen. Den metod som har använts vid utvärderingen har missgynnat ISS. Om Lidingö stad hade agerat korrekt hade ISS varit aktuellt som leverantör.

Lidingö stad bestrider bifall till ISS yrkande såvitt avser anbudsområde 3 och 4. Såvitt avser anbudsområde 6 medger staden bifall till yrkandet. Staden anför huvudsakligen följande. Anbudet från Fazer uppfyller de skallkrav som har ställts för anbudsområde 3 och 4. Det stämmer att staden i samband med referenstagningen kunde konstatera att TM hade slutat på Fazer. Staden begärde då att Fazer skulle komplettera anbudet med en ny verksamhetsansvarig som uppfyller ställda krav. Fazer kompletterade då med en ny verksamhetsansvarig, CT. Anbudet från Fazer uppfyller således ställda skallkrav avseende tillgång till verksamhetsansvarig med efterfrågad kompetens och erfarenhet. Av Fazers anbud, bilaga 19 och 21, framgår att även kraven på att redovisa utbildningsprogram är uppfyllda. Vad beträffar anbudsområde 6 anför staden att anbudet från Fazer inte uppfyller ställda skallkrav vad beträffar den frekvens med vilken soppa förekommer i menyn.

ISS anför i yttrande huvudsakligen följande. Vid tidpunkten för anbudets inlämnande hade Fazer kännedom om att uppgiven verksamhetsansvarig var på väg att avsluta sin anställning vid företaget. Genom att inte kontakta Lidingö stad innan staden själv, vid kontroll av referenser, kunde konstatera att TM inte längre var anställd inom Fazer kan Fazer inte anses ha handlat i god tro. Staden borde därför inte ha godtagit en komplettering med ny verksamhetsansvarig. Den verksamhetsansvariga med vilken Fazer har kompletterat sitt anbud är affärsenhetschef för utbildning, vård och omsorg inom Fazer och är inte avsedd att verkligen arbeta som verksamhetschef vid något av anbudsområdena. Det aktuella skallkravet är således inte uppfyllt, varför anbudet ska förkastas. Vad beträffar kravet på att redovisa

fortbildnings- och utbildningsprogram och beskriva arbetet med utbildning av personalen i närings- och hygienfrågor anför ISS följande. Bilaga 19 i anbudet från Fazer innehåller någon rad om utbildning i samband med personalövertagandeprocessen. I bilaga 21 återfinns några rader om personalutbildning i samband med egenkontroll. Ingen av bilagorna nämner något fortbildningsprogram för kockar och övrig personal eller några utbildnings- och introduktionsprogram för nyanställda. Lidingö stad har således brutit mot principerna om likabehandling och transparens. ISS har lidit skada genom att staden godkände Fazers anbud trots att efterfrågad dokumentation saknas. Eftersom ISS var på andra plats ska uppdraget tilldelas ISS.

Lidingö stad anför i yttrande huvudsakligen följande. Fråga är om en förenklad upphandling. Därmed är förhandling och kompletteringar tillåtna. Vad beträffar verksamhetschefen regleras förändring och byte av nyckelpersonal i avtalet. Där föreskrivs att utföraren, vid ändring av exempelvis verksamhetsansvarig, omgående ska presentera/tillhandahålla personer med motsvarande kompetens och att beställaren ska godkänna den person som utföraren avser att ersätta en förlorad nyckelfunktion med. Stadens krav är alltså att det ska finnas tillgång till dessa kompetenser. När en person slutar ska ersättare finnas tillgänglig. CT uppfyller ställda krav på verksamhetsansvarig och avses utföra uppdraget under en övergångstid. Fazers avsikt är att rekrytera en ny verksamhetsansvarig innan kontraktet påbörjas. Staden kommer enligt avtalsvillkoren att granska att föreslagen person uppfyller ställda krav. ISS krav att det på uppsägningdagen ska finnas en reserv som på heltid går in i rollen är oproportionerligt. Denna överlämning/ersättning sker normalt under uppsägningstiden, om ingen annan kan ta över uppdraget tills ersättare finns på plats. Vad beträffar kraven på utbildningsprogram ska redovisas anför staden att man kan lägga in olika innebörd i ordet "program". Utbildningsprogram behöver inte vara kurser på extern plats och introduktionsprogram är oftast en individuell genomgång med den närmaste arbetsledningen enligt en strukturerad

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

checklista. Vidareutbildningar sker i regel individanpassat med hänsyn till erfarenhet och vidareutbildningsbehov och kan ske på plats. Även ISS svar på utbildningskravet presenteras i övertagandeplanen och inte som ett komplett utbildningsprogram. ISS visar i sin egen redovisning endast några exempel på utbildningar. Ett fortbildningsprogram för kockar som motsvarar vad som enligt ISS borde finnas i Fazers anbud saknas även i anbudet från ISS. I anbudet från ISS framgår endast att alla kökschefer genomgår Mat och Människors grundutbildning och att de erbjuder kontinuerlig fortbildning. Innehållet i utbildningen och fortbildningen framgår dock inte. Av båda anbuden framgår att en systematisk analys av utbildningsbehov görs och att utbildning genomförs med hänsyn till individernas varierande behov. Lidingö stad har inte ställt något krav på detaljerade kursprogram för alla tänkbara behov. Staden har behandlat anbuden på samma sätt och har inte brutit mot kraven på likabehandling, transparens och icke-diskriminering.

ISS anför i yttrande huvudsakligen följande. Vid anbudstillfället hade Fazer helt enkelt inte tillgång till en verksamhetschef som uppfyllde ställda skall-krav, utan chansade på att uppfylla kraven genom att ange en person som var på väg att sluta. Om Fazer anses uppfylla ställda skall-krav blir konsekvensen att anbudsgivare i princip kan lämna namn på en verksamhetsansvarig med rätt kvalifikationer, men som arbetar som t.ex. verkställande direktör för en filial utomlands för att få möjlighet att i efterhand ”rätta” sitt anbud när man rekryterat en person med rätt kompetens. Det avtal som Lidingö stad hänvisar till avser perioden från och med undertecknandet och saknar således relevans i sammanhanget. ISS anför vidare att bolaget i det egna anbudet skiljt på utbildningsprogram, övertagandeplan och utbildning i samband med miljö- och hälsofrågor.

Lidingö stad anför i yttrande huvudsakligen följande. Skall-kravet beträffande verksamhetsansvarig är att han eller hon ska finnas på plats i Stock-

holm. Fazer har i sitt svar på stadens begäran om komplettering angivit att rekryteringsprocessen för en ersättare har påbörjats och att affärsenhetschefen och kostekonomen CT för närvarande ansvarar för TM:s ansvarsområden. CT har tidigare, inom ramen för ett annat uppdrag, ersatt TM som verksamhetschef. Detta har bekräftats av den referensperson som Fazer angett för TM. Staden anför vidare att den har gjort bedömningen att både anbudet från ISS och anbudet från Fazer uppfyller kraven på utbildningsprogram.

FÖRVALTNINGSRÄTTENS INTERIMISTISKA BESLUT

Förvaltningsrätten har i beslut den 7 oktober 2010 i mål nr 41737-10 förordnat att den aktuella upphandlingen tills vidare inte får avslutas i den del den avser anbudsområde 6. Beslutet upphörde att gälla den 11 november 2010. Samma dag förordnade förvaltningsrätten i mål nr 41962-10 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas i denna del. I beslut den 8 oktober i mål nr 41962-10 har förvaltningsrätten förordnat att upphandlingen i övrigt tills vidare inte får avslutas.

Förvaltningsrätten har denna dag meddelat dom i mål nr 41737-10. Förvaltningsrättens interimistiska beslut av den 8 oktober och den 11 november 2010 har därmed upphört att gälla.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 12 § andra stycket LOU anges att en upphandlande myndighet får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU i tillämplig lydelse anges att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol får ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU i tillämplig lydelse anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

En ansökan om överprövning enligt LOU avser frågan om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, samt om detta medfört att den leverantör som ansöker om överprövning lidit eller kan komma att lida skada.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69). Förvaltningsrätten är således bunden av de omständigheter som ISS har lagt till grund för sin talan.

Förvaltningsrätten, som tar upp målet för slutligt avgörande, gör följande bedömning.

Anbudsområde 6

Endast en leverantör som har lidit eller kan komma att lida skada på grund av en överträdelse av LOU kan ansöka om åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU hos allmän förvaltningsdomstol. Talerätt tillkommer med andra ord de leverantörer som kan visa att deras möjligheter att få kontrakt har minskat eller riskerat att minska på grund av att den upphandlande myndigheten har

handlat i strid med lagens bestämmelser. Den leverantör som har vunnit ett upphandlingskontrakt saknar därför talerätt.

Lidingö stad har, vad gäller anbudsområde 6 beslutat att anta anbudet från ISS. ISS saknar därmed möjlighet att ansöka om överprövning såvitt avser det aktuella anbudsområdet. Ansökan om ingripande enligt LOU ska därför avvisas i denna del.

Anbudsområde 3 och 4 – Kravet på att ange verksamhetsansvarig

ISS har anfört att Lidingö stad inte har haft fog för att godta Fazers komplettering med ny verksamhetsansvarig eftersom Fazer, genom att inte kontakta staden och upplysa denna om att den person som angetts som verksamhetsansvarig i anbudet avslutat sin anställning, inte agerat i god tro.

Förvaltningsrätten konstaterar att upphandlingen enligt förfrågningsunderlaget har genomförts genom förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU. Detta innebär att den upphandlande myndigheten, enligt 15 kap. 12 § andra stycket LOU, har rätt att begära kompletteringar av inlämnade anbud under förutsättning att så kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Lidingö stad har uppgett att staden har begagnat sig av denna rätt i samband med att den begärt komplettering med en ny verksamhetsansvarig, sedan det vid referenstagning uppdragats att den person som ursprungligen angetts som verksamhetsansvarig, efter det att anbudstiden gått ut, avslutat sin anställning. I målet har inte framkommit att Lidingö stad därigenom har agerat på ett sätt som har medfört en risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Det förhållandet att Fazer inte meddelat staden att den person som ursprungligen angavs som verksamhetsansvarig avslutat sin anställning kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses medföra någon begränsning av stadens rätt att i detta avseende begära och godta en komplettering med stöd av 12 kap. 15 § LOU. Vad ISS har

anfört i detta avseende föranleder därmed inte något ingripande enligt LOU.

ISS har även anfört att den verksamhetsansvariga med vilken Fazer har kompletterat sitt anbud inte uppfyller ställda skall-krav, eftersom hon enligt ISS inte är avsedd att verkligen arbeta som verksamhetschef vid något av anbudsområdena. Lidingö stad har anfört att Fazer visserligen har för avsikt att rekrytera en ny verksamhetsansvarig innan upphandlingskontraktet börjar gälla, men att CT avses utföra uppdraget under en övergångstid. Staden har även anfört att CT, inom ramen för ett annat uppdrag, redan har trätt in som ersättare för den verksamhetsansvariga som ursprungligen angavs i anbudet från Fazer.

Förvaltningsrätten konstaterar att det i förfrågningsunderlaget punkt 2.7.2., som har rubriken "Verksamhetsansvarig/platschef", anges att namn, meritförteckning och referenser för verksamhetsansvariga ska anges. Vidare beskrivs vilken kunskap och erfarenhet de verksamhetsansvariga ska ha. Fazer har, genom den aktuella kompletteringen, angett CT som verksamhetsansvarig. I målet har förvisso framkommit att Fazer har för avsikt att rekrytera en ny verksamhetsansvarig. I målet har dock inte framkommit annat än att CT verkligen ska fungera som verksamhetsansvarig till dess att en rekrytering har kunnat ske. Kravet på att ange namn på verksamhetsansvarig är därmed uppfyllt. Det har inte framkommit att övriga krav beträffande den verksamhetsansvariga inte skulle vara uppfyllda. Vad ISS har anfört i detta avseende visar därför inte att staden, genom att anta anbudet från Fazer, har handlat i strid med LOU. Något skäl för ingripande med stöd av LOU finns därmed inte på denna grund.

Anbudsområde 2 och 3 – Kravet på att redovisa utbildningsprogram m.m.

I förfrågningsunderlaget punkt 2.7.4. anges bl.a. följande.

Fortbildningsprogram för kockar och övrig personal **ska** redovisas. Anbudsgivaren **ska** beskriva hur företaget arbetar med utbildning av personalen i närings- och hygienfrågor. Anbudsgivaren **ska** redovisa företagets utbildningsprogram och introduktionsprogram för nyanställda.

ISS har anfört att anbudet från Fazer inte uppfyller ställda skall-krav. Härvid har Fazer anfört att anbudet endast innehåller några rader om utbildning i samband med personalövertagandeprocessen och i samband med egenkontroll samt att fortbildning för kockar och övrig personal och utbildnings- och introduktionsprogram för nyanställda överhuvudtaget inte nämns. Lidingö stad har anfört att introduktionsprogram, utbildningsprogram och vidareutbildningar kan se ut på olika sätt, att staden inte ställt krav på detaljerade kursprogram och att det framgår av två av bilagorna till anbudet från Fazer att kraven är uppfyllda.

I anbudet från Fazer, bilaga 19”Projektplan för eventuellt övertagande av verksamheten”, anges under rubriken ”Introduktionsutbildning för ansvariga” följande.

I nära anslutning till tidpunkten för verksamhetsövergång samlar vi alla ansvariga för en dags utbildning. Denna dag introducerar vi hur vi arbetar på Fazer Food Services och hur våra rapporteringssystem fungerar. Vi låter de olika stabsfunktionerna från Fazer Food Services presentera sig och lär ut hur vi praktiskt arbetar med olika frågor. De områden som presenteras denna dag är:

- personal och utbildning
- ekonomi och redovisning
- löner och avtalsfrågor
- meny och inköpsfrågor
- marknadsföring och utveckling
- kvalitet och miljö
- IT frågor

Under rubriken ”Projektplan” anges, såvitt nu är av intresse, att Fazer har en projekt- och handlingsplan för övertagande och uppstart av verksamheten. Planen är indelad i elva delprojektsområden, varav utbildning är ett. Varje delprojekt innehåller ett antal punkter. Delprojektsområdet ”Utbildning” redovisas enligt följande.

Hygien	Säker mat, lag och lägre avgifter
Fazer historia, kultur och värderingar	Förstå och anamma våra värderingar, vår syn på medarbetare, kunder och gäster
Fazer introduktionsdag	Ge en gemensam bas/samma syn för alla våra nya medarbetare
Fazer Sättet att arbeta, utbildning & implementering	Säkerställa optimal drift genom att skapa struktur och ordning, engagemang och effektivitet
Individuella utbildningar	För att klara av sitt arbete och utvecklas i sin nya roll
Kontraktsgenomgång	För att förstå de ändringar som blivit när det är ny entreprenör som driver verksamheten.

I anbudet från Fazer, bilaga 21 "Egenkontroll", anges, såvitt nu är av intresse följande.

Inom Fazer Food Services är det kvalitetsavdelningen som är ansvarig för bl.a. livsmedelssäkerhet. Kvalitetsavdelningen genomför tillsammans med inköpsavdelningen leverantörsbedömningar för att säkerställa att krav i förordningen (EG) 852/2004 om egenkontroll baserat på faroanalyser och kritiska styrpunkter (HACCP) efterlevs i hela kedjan.

Vi har ett speciellt framtaget egenkontrollprogram för att säkerställa att lagkrav uppfylls och att den mat vi tillagar är säker. Egenkontrollprogrammet bygger på God hygien- och produktionspraxis (GHP) och är baserat på principen för HACCP.

I egenkontrollprogrammet ingår rutiner för:

- Utbildning
- Personalhygien
- Lokalen inklusive vatten, skadedjurskontroll, underhåll, rengöring, avfall
- Hanteringsrutiner för förvaring, separering, märkning, varumotagning, temperaturkontroller och spårbarhet
- Tillagning och hantering av specialkost/allergikost
- Reklamationshantering
- Provtagning och internrevision
- Riskanalys genom HACCP

Utbildning i livsmedelssäkerhet är obligatorisk för all livsmedelspersonal och genomförs löpande enligt schema med intervaller om minst vart tredje år för alla medarbetare. Enhetschefer och köksansvari-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

ga/köksmästare går även utbildning i HACCP. Fazer Food Services utbildningar är speciellt anpassade för vår verksamhet och förnyas regelbundet. Vid nyanställning tar alla medarbetare del av hygienreglerna samt signerar att de förstått och accepterar att följa dessa.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning i denna del.

Lidingö stad har i förfrågningsunderlaget begärt en redovisning av fortbildningar för kockar och annan personal, en beskrivning av arbetet med utbildning av personalen i närings- och hygienfrågor samt en redovisning av utbildnings- och introduktionsprogram för nyanställda. Enligt förvaltningsrättens mening kan man normalt sett inte ställa alltför långtgående krav för att en leverantör ska anses uppfylla skall-krav avseende allmänna redogörelser för hur leverantören arbetar med utbildning av sina anställda (jfr t.ex. Kammarrättens i Göteborg dom den 15 december 2009 i mål nr 5932-09). I förfrågningsunderlaget har staden varken specificerat vad som ska framgå av de redogörelser som begärs eller angett vilka krav som ställs på innehållet i de utbildningar som ska beskrivas. Det kan därför inte i detta fall ställas alltför höga krav vad beträffar innehållet i den information rörande utbildningar som återfinns i lämnade anbud för att de aktuella kraven ska anses vara uppfyllda. Samtidigt måste dock anbuden innehålla någon information, om än knapphändig, beträffande sådana utbildningar som enligt skall-kraven ska beskrivas. Annars blir kravet helt och hållet innehållslöst.

Vad beträffar kravet på att redovisa fortbildningsprogram för kockar och övrig personal konstaterar förvaltningsrätten inledningsvis att man med ordet "fortbildningsprogram" i allmänhet torde syfta på ett program vars syfte är att ge personer som redan har vissa kunskaper i ett ämne vidare utbildning inom det aktuella ämnet. Av de delar av anbudet från Fazer till vilka staden har hänvisat framgår endast att enhetschefer, köksansvariga och köksmästare genomgår utbildning i HACCP. Av anbudet framgår inte att fråga skulle vara om någon form av vidareutbildning inom HACCP.

Detsamma gäller vad beträffar de utbildningar inom livsmedelssäkerhet som livsmedelspersonalen enligt anbudet ska genomgå åtminstone vart tredje år. Förvaltningsrätten finner därför att anbudet inte uppfyller kravet på att redovisa fortbildningsprogram. Det förhållandet att det i anbudet anges att personalen i samband med verksamhetsövergången kommer att få individuell utbildning efter behov i syfte att klara av sitt arbete och utvecklas i sin nya roll föranleder enligt förvaltningsrättens mening inte någon annan bedömning.

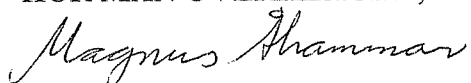
Vad gäller kravet på att beskriva hur företaget arbetar med utbildning av personalen i närings- och hygienfrågor konstaterar förvaltningsrätten att det visserligen framgår av anbudet att personalen i samband med verksamhetsövergången kommer att få utbildning i hygien och att all livsmedelspersonal åtminstone vart tredje år ska genomgå utbildning inom livsmedelssäkerhet. De delar av anbudet till vilka staden hänvisat innehåller däremot inte någon information rörande utbildning i näringsfrågor. Förvaltningsrätten finner därför att inte heller detta krav är uppfyllt.

Vad beträffar kravet på att redovisa företagets utbildnings- och introduktionsprogram för nyanställda konstaterar förvaltningsrätten att anbudet från Fazer endast innehåller en upplysning om att nyanställda medarbetare tar del av hygienreglerna och signerar att de förstått och avser att följa dessa. Förvaltningsrätten finner inte att denna upplysning kan anses utgöra en redovisning av utbildnings- och introduktionsprogram för nyanställda.

Genom att anta ett anbud som inte uppfyller alla för upphandlingen ställda skall-krav, har Lidingö stad agerat i strid med likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Detta har medfört att ISS lidit skada i den mening som avses i 16 kap. 2 § LOU, eftersom anbudet från ISS skulle ha antagits om anbudet från Fazer inte hade utvärderats. Förutsättningar för åtgärder enligt LOU föreligger därmed. Förvaltningsrätten finner att ingripandet kan be-

gränsas till att upphandlingen, såvitt avser anbudsområde 3 och 4, rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs i vilken anbudet från Fazer inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1A LOU).

Magnus Åhammar

Rådman

Föredragande har varit Linnea Svenander.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.